

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Motiv odcizení člověka v moderních korejských povídkách: od 70. let 20. století
po současnost

The motive of human alienation in modern Korean short stories: from the 1970s
to the present

OLOMOUC 2024

Alexandra Vítková

Vedoucí diplomové práce: Petra Lee, MA

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla veškeré použité prameny a literaturu.

V Olomouci dne: 8.5.2024

Podpis: Alexandra Vítková

Anotace

Cílem bakalářské práce je zjistit, jak byly druhy odcizení, jakožto motivu v moderních korejských povídkách, ovlivňovány společenskými změnami a historickými událostmi daného období. V první části je nejprve pojem moderní korejské povídky definován, následně je popsán její vznik, vývoj a její motivy včetně detailněji popsaného motivu odcizení. V další části jsou již analyzovány konkrétní povídky, popřípadě novely, a to *Trpaslík a jeho kulička letící k Měsíci* a *Cizí pokoj* pro 70. léta 20. století, *Pláč* a *Anonymní ostrov* pro 80. léta 20. století, *Mám právo se zničit*, *Osamělý pokoj* (přeloženo do angličtiny jako *The girl who wrote loneliness*) a *Jsi tak osamělý* pro 90. léta 20. století a *Bydlím v Pongčchömu*, *Zahrada Aoi* a *Vše o mé dceři* pro 21. století.

Název práce: Motiv odcizení člověka v moderních korejských povídkách: od 70. let 20. století po současnost

Autor: Alexandra Vítková

Vedoucí práce: Petra Lee, MA

Počet stran: 40

Počet znaků včetně mezer: 72 841

Počet použitých zdrojů: 28

Klíčová slova: Korea, moderní povídky, motiv odcizení, korejská literatura, 70. léta 20. století, 80. léta 20. století, 90. léta 20. století, 21. století

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí své bakalářské práce Petře Lee, MA za cenné a inspirativní rady, doporučení a všestrannou pomoc a také za velkou ochotu a trpělivost, kterou mi poskytovala během zpracování mé bakalářské práce.

Obsah

Ediční poznámka	6
Úvod.....	7
1 Vymezení pojmu moderní korejská povídka.....	8
1.1 Vznik a vývoj moderní korejské povídky.....	8
2 Motivy moderní korejské povídky	13
2.1 Motivy korejské povídky	13
2.2 Motiv odcizení.....	16
2.2.1 Základní druhy odcizení	17
3 Moderní korejské povídky s motivem odcizení	19
3.1 Moderní korejské povídky s motivem odcizení v 70. letech 20. století	19
3.2 Moderní korejské povídky s motivem odcizení v 80. letech 20. století	21
3.3 Moderní korejské povídky s motivem odcizení v 90. letech 20. století	24
3.4 Moderní korejské povídky s motivem odcizení současnosti	28
Závěr.....	33
Resumé	36
Bibliografie.....	37

Ediční poznámka

V této bakalářské práci je pro přepis korejských slov použita česká vědecká transkripce. Názvy literárních děl jsou v textu uváděny v oficiálním českém překladu (popřípadě anglickém překladu) a následně je v poznámce pod čarou uveden jejich korejský název v české vědecké transkripci. Korejská jména osob jsou uváděna taktéž v české vědecké transkripci.

Úvod

Motiv odcizení člověka je jedním ze zásadních témat moderních korejských povídek druhé poloviny 20. století. Ve své bakalářské práci se proto zaměřuji na analýzu motivu odcizení a jeho vývoj v moderních korejských povídkách a novelách od sedmdesátých let 20. století po současnost. Důvodem pro zvolení několika novel byla těžká dostupnost povídek daného období. Cílem této práce je porozumět tomu, jaké faktory a události v daném období ovlivnily charakter a výskyt motivu odcizení v literární tvorbě.

Obsah práce je rozdělen na tři kapitoly, jež jsou dále rozděleny na podkapitoly. V první kapitole se věnuji vymezení pojmu moderní korejská povídka. V její podkapitole je poté popsáno to, jak moderní korejská povídka vůbec vznikla a její následný vývoj, včetně popisu typu postav, které byly pro dané období typickými, a příklady povídek, ve kterých se daný typ postavy nachází.

Druhá kapitola se zabývá motivy moderních korejských povídek. Ty byly silně ovlivněny historickými událostmi a společenskými změnami, které se odehrály v době, kdy byla povídka psána. Kapitola je rozdělená na dvě podkapitoly, a to na Motivy korejských povídek a Motiv odcizení. V podkapitole Motivy korejských povídek uvádím motivy a období, ve kterém se vyskytovaly, a taktéž příklady povídek, v nichž se dané motivy objevují. V podkapitole Motiv odcizení se podrobněji věnuji tomuto motivu. V této části je zmíněno, co to odcizení vlastně je, historie pojmu odcizení, odcizení v korejské společnosti a jaké druhy odcizení existují.

Ve třetí kapitole se věnuji moderním korejským povídkám s motivem odcizení v jednotlivých obdobích. Pro sedmdesátá léta 20. století jsem si vybrala povídky *Trpaslík a jeho kulička letící k Měsíci* od autora Čo Sehüiho a *Cizí pokoj* od autora Čchö Inhoa a pro osmdesátá léta 20. století poté povídky *Pláč* od autorky Pak Wansö a *Anonymní ostrov* od autora I Munjöla. Pro devadesátá léta jsem zvolila dvě novely *Mám právo se zničit* od Kim Jönghy a *Osamělý pokoj* od autorky Sin Kjöngsuk a povídku *Jsi tak osamělý* od Pak Wansö a pro současnost povídky *Bydlím v Pongčchönu* od autorky Čo Kjöngnan a *Zahrada Aoi* od autorky Pchjön Hjejöng a jednu novelu *Vše o mé dceři* od autorky Kim Hjedžin.

Cílem této práce není pouze popsat výskyt motivu odcizení v moderních korejských povídkách, ale také porozumět jeho hlubšímu významu a jeho reflexi společenských a kulturních proměn v Koreji během uplynulých desetiletí.

1 Vymezení pojmu moderní korejská povídka

Definice povídky zní, že se jedná o kratší nebo středně dlouhý epický prozaický literární útvar.¹ Charakteristikou povídky je, že má jednoduchý děj, na rozdíl od románu nezachycuje celý život, ale jen nějaký jeho určitý bod, a charakter hlavní postavy se v průběhu zásadně nemění.²

V Koreji se literární žánr povídky dostal do povědomí čtenářů docela přirozeně a časně³, a to hlavně z toho důvodu, že tak jako většina povídek z jiných zemí⁴, můžeme předpokládat, že i korejská povídka má původ v tradici a ústní slovesnosti. V Koreji byla tradiční kratší zábavná próza, jejíž děj byl vyjadřován konsistentně a co nejúsporněji a na níž mohl žánr povídky navázat. I přesto, že se první moderní autoři snažili od této tradice krátké prózy distancovat, u povídek bylo zřejmé, že jsou na tradici vázány jak stylově, tak lexikálně a také výběrem postav.⁵

Je také důležité zmínit, že korejská povídka se dělí na dva typy. První typ je povídka s otevřeným koncem.⁶ Zde autor počítá s tím, že s ním bude čtenář spolupracovat, a to zapojením vlastní fantazie. Taková povídka je považována za moderní. Druhý typ je povídka s uzavřeným koncem.⁷ Je to klasický druh, ve kterém autor děj povídky sám ukončí, a na rozdíl od prvního, je považován za tradiční.⁸

1.1 Vznik a vývoj moderní korejské povídky

Vznik korejské moderní literatury můžeme datovat zhruba od počátku dvacátých let minulého století.⁹ V literární sféře se začínají objevovat mladší generace spisovatelů, kteří si za vzor vzali západní literaturu a její umělecké

---

¹ VLAŠÍN, *Slovník literární teorie*, 1984, str. 288.

² MULTIMEDIAEXPO.CZ. *Povídka*. Online. Dostupné z: <http://www.multimediaexpo.cz/mmecz/index.php/Pov%C3%ADka>. [cit. 2024-01-15].

³ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 33.

⁴ Multimediaexpo.cz, *Povídka*. [cit. 2024-01-15].

⁵ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 33.

⁶ Příkladem můžeme zmínit Kim Jöngcha (nar. 1968) a jeho povídku *Co se stalo s člověkem uvízlým ve výtahu?* (*Ellibeitchöe kkin kü namdžanün öttökche töönnä?*, 1999), která vypráví o muži, jenž spěchá do práce a narazí na muže zaseklého ve výtahu, od té chvíle ho provází řada nešťastných okolností po celý den. Když se však vrátí domů, muž již ve výtahu není a čtenář si může jen domýšlet, co se s ním mohlo stát. (LÖWENSTEINOVÁ, *Chci se stát kočkou*, 2016, str. 37-54).

⁷ Povídkou, jenž má takový konec, je například *Rikšův šťastný den* (*Unsu čohün nal*, 1924) od autora Hjön Čingöna (1900–1943). (LEE, *A History of Korean literature*, 2003, str. 395-396). Povídka vypráví o muži, jenž má jako rikša dobrý den na zákazníky, doma má však umírající manželku a když se po práci vrátí domů i s polévkou, již jí nese, najde ji mrtvou. (LÖWENSTEINOVÁ, *Dějiny moderní korejské literatury*, 1998, str. 39).

⁸ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 33.

⁹ Tamtéž, str. 32.

směry.¹⁰ Mladé generace spisovatelů cítily, že právě tyto směry se shodují s jejich myšlením a náladami, a dávaly najevo jejich pocity bezradnosti, hořkosti a deziluze.¹¹ Vliv na jejich smýšlení měla hlavně japonská okupace, na kterou mladá generace autorů svými povídkami reagovala.¹²

V této době čtenáři od moderní prózy očekávají čitelný příběh, který má konec. Pokud příběh ale jasný konec nemá, jsou Korejci vedeni k zapojení své fantazie. Ta je nabádá k vytvoření šťastného, mnohdy až sentimentálního závěru příběhu. Čtenáři se chtějí nad příběhem dojmout, projevit emoce, poplakat si. Proto vznikají kratší literární útvary – povídky, pro které je typický sentimentální literární směr¹³ a tzv. akceptování hořkosti.¹⁴

Nebyl to však jediný literární směr, který byl v povídkách využíván. Dalším směrem převzatým z evropského románu a využívaným v korejských povídkách byl naturalismus.¹⁵ Pro něj je charakteristický hrdina, který stojí mimo společnost a který se může nacházet v bezvýchodné situaci.¹⁶

---

¹⁰ Jednalo se zejména o naturalismus, symbolismus, dekadenci a sentimentalismus. Zatímco naturalismus a sentimentalismus byly v korejské moderní próze plně využívány, symbolismus a dekadence byly používány jen jako doprovodné prvky. Výraznější vliv mají proto spíše na poezii. (LÖWENSTEINOVÁ, *Dějiny moderní korejské literatury*, 1998, str. 33).

¹¹ LÖWENSTEINOVÁ, *Dějiny moderní korejské literatury*, 1998, str. 32.

¹² LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 156.

¹³ Sentimentalismus, jako literární proud, byl v moderní korejské literatuře představován spisovateli působícími v časopisech jako například *Päkčo* (Bílý proud). Sentimentální literatura byla tzv. čisté umění, tedy umění bez politických názorů, kdy jeho základní hodnotou je krása. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 184). Hlavním představitelem tohoto literárního proudu byl Na Tohjang (1902–1927, vl. jménem Na Kjöngson). Jeho nejznámější povídkou je *Hluchoněmý Samnjongi* (*Pöngöri Samnjongi*, 1925, přel. Vladimír Pucek, in: *Tváře a osudy*, 1999). (LEE, *A History of Korean literature*, 2003, str. 396). Povídka vypráví příběh sentimentálního vztahu postiženého sluhy Samnjongiho k mladé paní. Se Samnjongim je zacházeno jako se zvířetem a lidé jím opovrhují a vysmívají se mu. Další povídkou je *Vodní mlýn* (*Mulle panga*, 1925, sl. Vodny mlyn, přel. Jozef Genzor, in: *Revue svetovej literatury*, 1979/2). Tato povídka je mnohem více krutá a dalo by se říct, že může spadat i do proudu naturalismu. V povídce žena opustí svého manžela kvůli bohatému muži. Svého manžela nechá zavřít do vězení a ten se jí za to po propuštění rozhodne pomstít a zabije ji. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 166).

¹⁴ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 27.

¹⁵ Představitelem naturalismu v moderní korejské literatuře může být například Kim Tongin (1900–1951) se svou povídkou *Batáty* (*Kamadža*, 1925, přel. Vladimír Pucek, in: *Tváře a osudy*, 1999), v níž se hlavní hrdinka stane prostitutkou, která nakonec kvůli své závislosti na sexu zemře. Dále také Jöm Sangsöp (1897–1963) s povídkou *Rosnička v laboratoři* (*Pchjobonsirüi čchönggäguri*, 1921), v níž pocity člověka při okupaci srovnává s pocity pokusného zvířete v laboratoři, Hjön Čingön (1900–1943) s povídkou *Dozorkyně noclehárny slečna B. a milostné dopisy* (*B. sagamgwa röbü retchö*, 1925), ve které šílená stará panna čte dopisy svých schovank a sní o jejich milencích a tím si vynahrazuje svůj žalostný milostný život, (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 83, 110, 138-139, 166), a také Na Tohjang se svou povídkou *Moruše* (*Ppong*, 1926). (LEE, *A History of Korean literature*, 2003, str. 396).

¹⁶ LÖWENSTEINOVÁ, *Dějiny moderní korejské literatury*, 1998, str. 32-33.

Na japonskou okupaci někteří mladí spisovatelé reagovali také pomocí levicové literatury.¹⁷ Ve svých dílech pak popisovali vizi společnosti, která je sociálně spravedlivá.¹⁸

Výběr postav moderních korejských povídek do značné míry souvisí s obdobím, ve kterém povídka vznikla. Na začátku 20. století se spisovatelé zaměřují spíše na postavy atypické¹⁹, které jsou protikladem staré a přechodové literatury, v níž byly postavy schématické a měly naplánovanou životní pouť.²⁰

Ve dvacátých letech se hlavními „hrdiny“ povídek stávají lidé na okraji společnosti, jako jsou prostitutky, blázni anebo vyvrženci a příživníci. Tento typ postav²¹ byl typický pro autory tzv. čisté literatury, jako byli například I Sang (1910–1937, vlastním jménem Kim Hægjŏng), Kim Tongin nebo Hjŏn Čingŏn (1900–1943).²²

Dále se hrdiny stávají jemněji propracované, tragické postavy, které žijí na vesnicích. Tyto postavy²³ můžeme najít v povídkách například od I Hjosŏka

---

¹⁷ Levicová literatura byla proudem 20. a 30. let 20. století. Jednalo se o literaturu považovanou za „protipól“ literatury čisté. První fází tohoto proudu bylo Hnutí nového směru (*Singjŏnghjangpcha*), ke kterému se počítají literární skupiny Společnost plamene (*Jŏmgunsa*, založena 1922) a *Pchasŭkchjulla* (její název byl vytvořen pomocí začátečních písmen z jmen jejich zakladatelů). Následně byla v roce 1925 založena asociace KAPF (Korea Artista Proleta Federatio), díky níž dostal levicový literární proud ideologické zázemí. V roce 1934 byl však KAPF rozpuštěn a po založení KLDK (9. září 1948) odešli jeho představitelé na sever. Autory levicové literatury byli například Čo Mjŏnghŭi (1894–1942) s povídkou *Naktonggang* (*Naktonggang*, 1927, přel. Vladimír Pucek, in: *SL* 1986/2), Han Sŏrja (1900–1963?) se svým *Obdobím přechodu* (*Kwadogi*, 1928), I Kijŏng (1896–1984) s povídkou *Vyprávění o myši* (*Čŭ ijagi*, 1925, sl. Příběh o myšiacích, přel. Jozef Genzor, in: *Život* 1988/1), (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007 str. 55, 73, 101, 151), nebo Hong Mjŏnghŭi (1888–1968?) s historickým románem *Im Kkŏkčŏng* (*Im Kkŏkčŏng*, 1928–1940). (LEE, *A History of Korean literature*, 2003, str. 400).

¹⁸ PUCEK, *Ukradené jméno*, 2006, str. 265.

¹⁹ Příkladem může být I Kwangsu (1892–1950) se svou novelou *Bezcitnost* (*Mudžŏng*, 1917), v níž se vypráví příběh o mladíkovi a ženě, se kterou se znají od dětství. Přesto, že je mladík zaslíben právě oné dívce z tradiční rodiny, ožení se s dcerou amerického velvyslance. Jedná se o novelu o ztrátě tradičních hodnot a „ztracených dětech“, tedy o kritiku tradičních sňatků a konfuciánských norem. (LEE, *Modern Korean Literature: An Anthology*, 1990, str. 1). Dále také Na Tohjang (1902–1927) s povídkou *Z deníku průvodčího tramvaje* (*Čŏnčcha čhadžang ilgi mjŏt čŏl*, 1924), v níž se průvodčí tramvaje zamiluje do dívky z vesnice, která se však s každým setkáním stává jiným člověkem, až v ní průvodčí objeví prostitutku, nebo povídka *Než našla sama sebe* (*Čagirŭl čchatki čŏn*, 1924), vyprávějící o dívce s nemanželským dítětem, jež neustále spoléhá na to, že se k ní jeho otec vrátí. Dítě však zemře a dívka se rozhodne od toho okamžiku spoléhat jen sama na sebe. (LÖWENSTEINOVÁ, *Dějiny moderní korejské literatury*, 1998, str. 40–41).

²⁰ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 157.

²¹ I Sang je autorem povídky *Křídla* (*Nalgä*, 1936) o mladíkovi, jenž žije s prostitutkou, nebo povídky *Zápisky ze setkání a rozloučení* (*Pongbjŏlgi*, 1937), jež opět vypráví o vztahu prostitutky a mladíka, tentokrát však trpícího tuberkulózou, Kim Tongin napsal například povídku *Batáty* (*Kamdža*, 1925, přel. Vladimír Pucek, in: *Tváře a osudy*, 1999), dále pak Hjŏn Čingŏn, jenž napsal povídku *Dozorkyně noclehárny slečna B. a milostné dopisy* (*B. sagamkwa robŭ retchŏ*, 1925). (LEE, *Modern Korean Literature: An Anthology*, 1990, str. 16, 49, LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 83, 105, 138).

²² LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 157.

²³ Jako příklad můžeme uvést od I Hjosŏka povídku *Prase* (*Tŏn*, 1933), ve které rolník touží získat ono v názvu zmíněné prase, nebo povídka *Když kvetla pohanka* (*Memilkkot pchil murjŏp*, 1936, přel. Zdenka Klöslová, in: *SL*

(1907–1942) nebo Kim Judžonga (1908–1937). Ti jsou zase po roce 1945 vystřídáni válečnými a společenskými oběťmi. Jsou to postavy²⁴, které trpí osobními ztrátami a které nemůžou ovlivnit svůj osud kvůli válečné době, v níž žijí. Následují postavy s problémy v oblasti rodiny a společnosti. Muži, kteří jsou líní, příživníci, géniové, ale zároveň jsou šílenci²⁵, lidé neschopní, či nešťastníci.²⁶

V šedesátých letech se hlavní postavou stává tzv. cizinec, osoba, která trpí stereotypním životem a jež prochází stavem odcizenosti a nesvobody. O takovém typu postav píše tzv. generace 19.4.1960, jejíž součástí byli například Kim Sŭngok (nar. 1941), I Pömsön (1920–1982) nebo Čchö Inhun (1936–2018).²⁷ Tento typ postavy odráží stav odcizenosti v industriálním období Koreje.²⁸

V povídkách se objevují též ženské hlavní postavy. Ženy jsou zobrazovány v podobě zažitých představ, buď jako oběti podřízenosti mužů²⁹ nebo jako věrné manželky a milenky, věčně čekající na svého vyvoleného partnera. Tento typ ženských postav můžeme nalézt zejména v povídkách mužských autorů. Ženské

1974/6), kdy sledujeme záhadný vztah mezi dvěma obchodníky na pozadí venkovského trhu. Příkladem povídek s takovými postavami od Kim Judžonga je *Údolí (Sangol, 1935)*, *Návštěvník horského údolí (Sangol nagŭne, 1935)* nebo *Jaro, jaro (Pom, pom, 1935)*, která vypráví zábavným způsobem o adopci ženichů, již prvně pracovali jako nádeníci v rodinách, ve kterých bylo mnoho dcer. Svatby jsou však stále budoucím tchánem odkládány, protože má strach, že kvůli nim přijde o svou pracovní sílu, jež v ženiších má. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 96, 122-123).

²⁴ Takovýmto postavám se ve svých povídkách věnoval například Hwang Sunwŏn (1915–2000). Ve své povídce *Pierot (Kogjesa, 1952)* vypráví příběh rodin, které byly během první severokorejské invaze evakuovány do Pusanu. V povídce *Jeřábi (Hak, 1954, přel. Vladimír Pucek, in: Tváře a osudy, 1999)* se zabývá choulostivými otázkami v rámci narušení a ztráty důvěry a vztahů mezi nejbližšími či přáteli kvůli tomu, že má každý rozdílnou ideologii. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 92-93). Dalším příkladem mohou být povídky od Sönu Hüa (1922–1986) *Jediná cesta (One way, 1956)*, v níž hlavní hrdina přijde během války o rodinu, nebo *Terorista (Tcherörisŭtchŭ, 1956)*. Zajímavá je i povídka *Pohled zvenčí (Ömjön, 1976)*, jejíž děj se odehrává v zajateckém táboře na Filipínách v roce 1945 a jejíž hlavní hrdina, Korejec, dobrovolně vstoupil do japonské armády a nyní je spolu s Japonci odsouzen k smrti, ti však pocítují nad Korejcem nadřazenost, proto svalí vinu na něj a sami vyvážnou s mírnějšími tresty. Takový typ povídek, kdy se její děj odehrává za druhé světové války a v níž se objevují korejští hrdinové dobrovolně působící v japonské armádě, byl zřídka jevem, jenž byl úmyslně pomíjen. (LÖWENSTEINOVÁ, *Dějiny moderní korejské literatury*, 1998, str. 91).

²⁵ Příkladem můžeme uvést povídku Kim Tongina *Sonáta apassionata (Kwangjöm sonatcha, 1929)*, jež se zabývá otázkou, kam až může umělec ve své svobodě zajít a zda má umělec-génius právo páchat zločiny, z nichž bere inspiraci pro svá díla, nebo povídku *Šílený malíř (Kwanghwasa, 1935)*. (PUCEK, *Tváře a osudy*, 1999, str. 37).

²⁶ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 157.

²⁷ Od Kim Sŭngoka můžeme zmínit například povídku *Soul, zima 1964 (Söul 1964 njön kjöul, 1965, přel. Zdenka Klösllová, in: Tváře a osudy, 1999)*. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 134-135). Od I Pömsöna jde například o povídku *Zbloudilá střela (Obaltchan, 1959)*. (LEE, *A History of Korean literature*, 2003, str. 473). Literární kritika povídku označuje jako přechod v zobrazení odcizenosti městské společnosti. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 104).

²⁸ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 157.

²⁹ Například v povídce od Pak Wansö (1931–2011) *Snící inkubátor (Kkum kkunŭn inkjubeitchö)*, v níž jsou ženy pro muže jen inkubátory pro pokračovatele rodu, tedy mužského potomka, a v níž se také probírají nelegální potraty plodů ženského pohlaví. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 172-173).

spisovatelky psaly o hlavních hrdinkách³⁰, které se spíše podobaly ženám z klasických románů, nebo o ženách úspěšných, o ženách trpících, a o ženách, jež se odlišují od mužského úsudku.³¹

Začátkem sedmdesátých let, v době silné ideologizace a cenzury, se hlavním hrdinou povídek stává dítě.³² Povídky, ve kterých byla hlavní postava dítětem³³, se tématem věnovaly zejména zpracování válečného konfliktu. Dítě mohlo vyjádřit svůj názor a zmatek z ideologie bez příkras, mohlo pojmenovat věci jejich skutečnými jmény.³⁴ Jako první použili dětského hrdinu ve svém díle například Kim Wõnil (nar. 1942) a Jun Hũnggil³⁵ (nar. 1942).³⁶ Protože byla díla s dětskou hlavní postavou dobře přijata, pokračovali autoři ve psaní povídek z pohledu dítěte i v době relativní svobody. Povídky z pohledu dítěte jsou vítaným motivem, protože jeho vnímání může být nekompromisní a plné fantazie. Navracení se do dětství bývá často považováno, ačkoli spíše mylně, téměř ve všech literaturách za návrat do jiného, čistějšího a autentičtějšího světa.³⁷

---

³⁰ Příkladem můžeme uvést autorku Čchõ Čõnghũi (1912–1990), jež psala o hlavních hrdinkách uvědomujících si svou vlastní cenu a stávajících se „hlasatelkami nového světa“. Například povídka *Neblahý dům* (*Hjungga*, 1937), povídka *Obřady v horách* (*Sandže*, 1938) nebo povídková trilogie *Cesty země* (*Čimäk*, 1939), *Cesty člověka* (*Inmæk*, 1939) a *Cesty nebes* (*Čchõnmæk*, 1939), v níž hlavní hrdinky objevují samy sebe a snaží se setřást pouta tradiční rodiny a společnosti. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 48, 49).

³¹ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 33, 34.

³² Postava dítěte měla podle klasických představ znázorňovat „hlas lidu“. Dítě vyprávělo příběh, ve kterém odhalovalo tajemství a mluvilo o všem nemilosrdně a bez přikrášlení, k čemuž by se dospělá postava neodhodlala, protože by její počínání mohlo být považováno za tabu. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 34).

³³ Dětská postava se vyskytuje například u Čchõ Illama (1932–2023) v povídce *Vyprávění o pelyňku* (*Ssuk ijagi*, 1953), v níž je z pohledu dětské hrdinky popisován konec občanské války. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 49).

³⁴ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 34.

³⁵ Kim Wõnil je autorem povídky *Vládce tmy* (*Ödumũi hon*, 1973, přel. Miriam Löwensteinová, in: *SL* 1994/5), jejímž vypravěčem je malý chlapec (LEE, *A History of Korean literature*, 2003, str. 478), který přihlíží popravě svého otce, komunisty. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 140). Od Jun Hũnggila se jedná například o povídku *Období dešťů* (*Čangma*, 1978) (LEE, *Modern Korean Literature: An Anthology*, 1990, str. 310), v níž očima chlapce sledujeme problém rodin, jež byly rozděleny ideologií během korejské války. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 140).

³⁶ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 158.

³⁷ PUCEK, *Ukradené jméno*, 2006, str. 268.

2 Motivy moderní korejské povídky

Hlavním faktorem, jenž definuje motiv moderní korejské povídky, je reakce na období – historické události a sociální a politické změny, ve kterém byla povídka napsána. Díky nim měli korejští spisovatelé dostatek námětů, jež mohli ve svých dílech využívat nejen v rámci zasazení a podkresu povídky, ale také pro to, že na události daného období ve svém díle mohli více či méně reagovat.³⁸

Motiv povídky se pak také může odrážet v typu jejího hlavního hrdiny. Jedná se například o motiv beznaděje, bídy a chudoby, motiv útěku z měst a následný život na venkově nebo motiv humanity. Tyto motivy byli používány hlavně v době japonské okupace Koreje.³⁹ V poválečném období se poté objevovaly spíše motivy občanské války, motiv návratu, motiv rodiny a motiv odcizení.⁴⁰

Prvních několik motivů ve své práci jen lehce rozvedu, motivu odcizení se pak budu věnovat podrobněji v další kapitole.

2.1 Motivy korejské povídky

Když žánr moderní korejské povídky ve dvacátých letech minulého století vznikl, jedním z motivů, který v té době vytvářeli autoři proletářské literatury, bylo drsné vyobrazení bídy nejnižších vrstev žijících na venkově nebo chudých obyvatel města, neřešitelných sociálních střetů či individuální vzpoury proti nelidským podmínkám, často spojené s násilím a sebedestrukčními činy.⁴¹ A i když má být tento motiv povídek prostoupen humanismem, jsou spíše vnímány sentimentálně a přetékaají beznadějí.⁴²

Dalším motivem, který se v moderních korejských povídkách objevuje ve třicátých letech během období japonské okupace, je motiv úniku z městského prostředí. Jednalo se o motiv, který se věnoval tématice venkova a obyčejného života rolníků, kteří žijí v harmonii s přírodou. V povídkách jsou popisovány čisté,

---

³⁸ PUCEK, *Ukradené jméno*, 2006, str. 265.

³⁹ PUCEK, *Tváře a osudy*, 1999, str. 26, 27, 30.

⁴⁰ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 34, 35.

⁴¹ Jedná se zejména o autory, kteří byli součástí asociace KAPF. Například Čchö Söhä (1901–1932, vl. jménem Čchö Haksong) s povídkou *Odchod z domova* (*Tchalčchulgi*, 1925, sl. A č. přel. Vladimír Pucek, in: *Krvavé stopy*, 1961, taktéž in: *Tváře a osudy*, 1999), jenž vypráví o muži, který není schopný zajistit pro sebe a svou rodinu čestnou obživu, a proto od ní odchází a rozhodne se usilovat o lepší budoucnost pro národ a lidi, již trpí stejně jako on. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 52).

⁴² PUCEK, *Tváře a osudy*, 1999, str. 26-27.

nezkažené mezilidské vztahy mezi lidmi, žijícími na vesnici, a láska, kterou chovají ke své rodné půdě. Také je v nich popisováno narušení dřívější idylické podoby patriarchálního venkova v důsledku pronikání nového životního stylu a morálky, která ničí tradiční vztahy vesnické komunity. Dále to může být úsilí intelektuálů přinést osvětu rolníkům a pomoci jim vypořádat se s postupy statkářů a kolonizátorů.⁴³ Příkladem mohou být povídky I Mujönga (1908–1960) nebo Čchö Indžuna (1912–?).⁴⁴ Jiní autoři se věnovali motivu humanity a prostých lidských vztahů a citů⁴⁵, ve kterých nebyly prosazovány žádné ideologie.⁴⁶

Během čtyřicátých let je literatura a publikování v korejštině značně omezeno a následně zcela zakázáno. Proto se další motiv moderních korejských povídek objevuje až po korejské válce (1950–1953).⁴⁷

V poválečném období, kdy se již zaměřujeme jen na Jižní Koreu, se hlavním motivem povídek⁴⁸ stávají autoritářské režimy, převraty, dlouhotrvající nesvoboda a zejména pak občanská válka.⁴⁹ Na ni je pohlíženo ze všech možných úhlů pohledu, ať už se jedná o pohled ideologický, národní nebo regionální. Největší úspěch měla však povídka⁵⁰, jejíž děj byl příběhem konkrétního člověka.⁵¹ Tématem povídky mohly být traumatizující zážitky na úrovni fyzické i psychické, separace rodiny, etický pokles po válce, úvahy o znovusjednocení země, pátrání po zodpovědnosti a viny za vypuknutí konfliktu a další.⁵² V povídkách je motiv války vyobrazen velmi

---

⁴³ PUCEK, *Tváře a osudy*, 1999, str. 30.

⁴⁴ Povídky, které na tento motiv I Mujöng napsal, jsou například *Touha po půdě* (*Hülgül kürinün maüm*, 1935) nebo *Otroci půdy* (*Hülgüi noje*, 1940) a od Čchö Indžuna můžeme zmínit například povídky *Býk* (*Hwangso*, 1935) nebo *Nářek země* (*Tchonggokhanün tädži*, 1936). (PUCEK, *Tváře a osudy*, 1999, str. 30).

⁴⁵ Autoři, již se tomuto tématu věnovali, vyzdvihovali zejména lyrismus a filozofii přírody. Příkladem mohou být I Hjosökova (1907–1942) *Když kvetla pohanka* (*Memilkkot pchil murjöp*, 1936, in: *Světová literatura 1974/6*) (LEE, *Modern Korean Literature: An Anthology*, 1990, str. 40), Ju Činoovy (1906–1987) *Zápisky z Pavilonu průzračných vod* (*Čchöngnangdžönggi*, 1940) nebo Pak Tchäwönovy (1909–1986) *Scény z říčního břehu* (*Čchönbjön pchungjöng*, 1939). (PUCEK, *Tváře a osudy*, 1999, str. 31).

⁴⁶ PUCEK, *Tváře a osudy*, 1999, str. 30.

⁴⁷ PUCEK, *Ukradené jméno*, 2006, str. 265–266.

⁴⁸ Příkladem povídek s válečným tématem mohou být *Záznam na bílém papíře* (*Päkčiüi kirok*, 1957) nebo *Žlutá zóna* (*Hwangšön čidä*, 1960) od autora O Sangwöna (1930–1985), které vypráví příběh mladé generace ve válečné a poválečné době, traumata, jež jim byla dobou způsobena, a neúspěšné snahy vzepít se svému osudu. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 169).

⁴⁹ PUCEK, *Ukradené jméno*, 2006, str. 266.

⁵⁰ Příkladem, v němž autor Jun Hünggil řeší své vlastní trauma z korejské války, může být *Maminka* (*Emi*, 1982) nebo *Ovečka* (*Jang*, 1984), jež vypráví o smrti jeho mladšího bratra. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 111).

⁵¹ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 34.

⁵² PUCEK, *Tváře a osudy*, 1999, str. 33.

emotivně a osobně, vzhledem k tomu, že rozdělení země, ke kterému válka vedla, stále přetrvává.⁵³

V sedmdesátých letech dochází u povídek s válečným motivem k ideologickému posunu. Jsou to také léta, kdy se začínají objevovat povídky, kde je hlavní postavou dítě.⁵⁴ Tento typ povídek je většinou psán autory, kteří byli válkou osobně zasaženi, ať už tak, že jim během ní zemřel někdo blízký, nebo třeba tak, že jim otec odešel na sever, kvůli čemuž se rodina stala objektem společenské represe. Povídky s válečným motivem píší autoři i v současnosti. Příběhy jsou však odosobněné a odpoutané od tradičního pojetí války jako „násilí na základních hodnotách“, protože autoři událost neprožili.⁵⁵

Dalším motivem, který v poválečném období vznikl, je motiv odcizení, jemuž se budu podrobněji věnovat v následující kapitole.

Následujícím motivem, který se v moderních korejských povídkách začal objevovat přibližně od poloviny třicátých let, ale častější je až v padesátých letech, je motiv návratu. Jedná se o návraty spíše abstraktní. Mohou to být návraty do bezpečného dětství, do minulosti, k tradici nebo návrat k přírodě. Také byly napsány povídky s motivem „návratu domů“⁵⁶, kde domov představoval místo dětství, bezpečí a idylických vztahů.⁵⁷ Můžeme zde zmínit také opak neboli nemožnost návratu. Jedná se o nemožnost návratu domů na sever, tedy o ztrátu domova a vykořeněnost.⁵⁸ Potom, co se promění poslední útočiště ve falešné, ukáže se taková být i naděje, která do něj byla vložena. Tím se vyjeví realita a dojde ke zničení bezpečné vzpomínky.⁵⁹

Dalším hojně využívaným motivem je rodina. Tentokrát se však, na rozdíl od minulosti, nesoustředí na klasickou rodinu vícegenerační, ale jen na rodinu nukleární – řeší tedy vztahy na úrovni muž a žena nebo rodiče a děti. Díky ženským

---

⁵³ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 34.

⁵⁴ Příkladem můžeme uvést povídku *Záchytný bod (Ŏmaŭi malttuk*, 1980, přel. Štěpánka Horáková, in: *Ukradené jméno*, 2006) od autorky Pak Wansö, v níž očima malé dívky sledujeme, jak se její matka snaží dát svým dětem vzdělání i domov za japonské okupace. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 173).

⁵⁵ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 34.

⁵⁶ Tento motiv obsahuje například povídka I Čchöngdžuna (1939–2008) *Cesta sněhem (Nun kil*, 1977) nebo povídka *Cesta do Mudžinu (Mudžin kihäng*, 1964) od autora Kim Süngoka, jež popisuje příběh muže, který se na chvíli vymaní ze svých stereotypů kvůli lásce, jenže po obdržení telegramu se navrácí zpět do reality a ke svému původnímu životu a příhodu bere jen jako milostné povyražení. (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 94, 135).

⁵⁷ LÖWENSTEINOVÁ, *Dějiny moderní korejské literatury*, 1998, str. 76.

⁵⁸ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 35.

⁵⁹ Tamtéž, str. 35.

autorkám je na motiv rodiny v moderních povídkách pohlíženo v novém světle, které se od tradice spíše odklání. Spisovatelky totiž vyprávějí příběhy žen a dívek a odhalují jejich psychickou stránku, protože ženy jsou stále v tomto období vnímány pohledem konfuciánského⁶⁰ ideálu.⁶¹

2.2 Motiv odcizení

Odcizení je proces, při kterém je člověk určitou společenskou situací nebo určitými společenskými poměry nucen promítat své síly do vnějšího světa, i když takové jednání považuje za protiklad oproti své lidské podstatě, a tím jí ubližuje. Z tohoto důvodu své síly začne považovat za cizí, strašidelné či až nepřátelské prvky, které nad ním stojí a tím ho zotročují a nedovolují mu se dále jakkoliv rozvíjet. Proto je odcizení procesem, který se stále různě obnovuje, a aby ho člověk překonal, musí vyvinout trvalou aktivitu v sebeuvědomování a znovu osvojování. Věci, ve kterých může člověk cítit odcizení, jsou různé. Ať už jde o lidskou činnost, lidské vztahy, ideje, cíle anebo představy, všechny tyto skutečnosti již neslouží člověku k jeho rozvoji a začínají na něj působit jako síly, kterým se člověk musí přizpůsobovat a kterým musí sloužit.⁶²

Odcizení v lidské společnosti je historicky zakořeněným jevem, který bývá považován za průvodní jev života lidí. Pojem odcizení se zabývají filozofové již od nejstarších dob. Komplexněji se jím však začínají zabývat až v období rozvoje moderní společnosti. Ve svém díle *Fenomenologie ducha*⁶³ se odcizení věnuje filozof G. W. F. Hegel (1770–1831). Ten říká, že člověk předmětný svět vytváří sám svou prací a s tímto procesem právě odcizení souvisí. V procesu práce, která ho ničí a ovládá, proto člověk ztrácí svoji nezávislou osobnost. Hegel také za příčinu odcizení považuje sebeurčující absolutno. Z Hegelova díla dále lehce vychází K. Marx (1818–1883). Ten však odcizení vidí spíše v soukromém vlastnictví výrobních prostředků a v podstatě kapitalismu. Člověk se proto kvůli práci dostává

---

⁶⁰ Před rozšířením konfucianismu žil korejský manžel v domě manželky a ženy měly stejná práva na dědictví jako muži. Kvůli konfucianismu se ale tyto zvyky změnily. Linie ze strany otce se stala důležitější a ženy měly nižší postavení než muži. Navíc také ztratily stejné dědické právo. (HOUBLEROVI, *Konfucianismus*, 1997, strana 62).

⁶¹ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 35.

⁶² JIRKOVÁ, Marie. *Odcizení (MSGs)*. Online. Sociologická encyklopedie. Dostupné z: [https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Odcizen%C3%AD_\(MSGs\)](https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Odcizen%C3%AD_(MSGs)). [cit. 2024-01-16].

⁶³ V německém originále *Phänomenologie des Geistes*, vydáno 1807 (DATABÁZE KNIH. *Fenomenologie ducha*. Online. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/knihy/fenomenologie-ducha-29700>. [cit. 2024-02-27].).

pod tlak ekonomických, politických a sociálních poměrů a stává se jak on, tak jeho práce, pouhým zbožím.⁶⁴

Motiv odcizení⁶⁵ se v korejských moderních povídkách objevuje přibližně od šedesátých let minulého století.⁶⁶ Ke vzniku tohoto motivu vedl hlavně stále se zvětšující pocit odcizení korejských obyvatel, kterým trpěli zejména kvůli nesvobodě, která byla jak politická, tak osobní. Osobní nesvoboda vznikala kvůli zrychlenému tempu života a následné nemožnosti osvobodit se z koloběhu a tím pádem nemožnosti projevení citů a následné samoty. Ke vzniku pocitu odcizení přispěly též sociální a ekonomické změny, které se v Korejské republice v období industrializace odehrávaly.⁶⁷

Odcizení je přetrvávající pocit ztracenosti, kdy společnost klade na člověka nároky, které není schopný naplnit.⁶⁸ Člověk poté pocítuje bezmoc, vykořeněnost, izolovanost, absurditu a cizost jak vůči jiným lidem, tak třeba vůči práci, místu, kde žije, nebo vůči sobě samému.⁶⁹

Postavy v povídkách žijí v každodenním stereotypu, ze kterého nemohou najít cestu ven a kvůli tomu ztrácejí svůj životní směr, své cíle nebo hodnoty. Každodenní stereotyp je pak v povídkách vyobrazován jako něco, co postrádá lidský rozměr. Hlavní postava povídky se s ním tak nedokáže sama vypořádat, nedokáže zařídit, aby se jí vrátil pocit bezpečí a existenční smysl, proto společnosti nepřímo vyhrožuje ukončením svého života.⁷⁰

2.2.1 Základní druhy odcizení

Odcizení může být různého druhu, který se vyvíjí v souladu s charakterem společnosti nebo kulturními okruhy. V různorodých primitivních společnostech můžeme zpozorovat projevy prvotního odcizení jednotlivce, zejména ve vztahu

---

⁶⁴ JIRKOVÁ, *Odcizení (MSgS)*. Online. [cit. 2024-02-27].

⁶⁵ Například povídka od autora Čchö Inhuna (1936–2018) *Náměstí (Kwangdžang, 1960)*, jež vypráví o muži, který si zvolí smrt, protože nedokáže kvůli ideologii nikde najít svobodu. (KOREA LITERATURE TRANSLATION INSTITUTE, *Korean writers – The novelists*, 2005, str. 39) Následujícím příkladem může být povídka od Hwang Sögjönga (nar. 1943) *Cesta do Sampcha (Sampcho kanün kil, 1973)*, jež popisuje snahu vymanění se z pout života. (PUCEK, *Tváře a osudy*, 1999, str. 264) Dalším autorem, jenž psal o motivu odcizení, je Kim Jönggha (nar. 1968). (LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 122).

⁶⁶ LÖWENSTEINOVÁ, *Dějiny moderní korejské literatury*, 1998, str. 84-85.

⁶⁷ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 33, 34.

⁶⁸ Tamtéž, str. 34.

⁶⁹ KELLER, Jan. *Odcizení*. Sociologická encyklopedie. Online. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Odcizen%C3%AD>. [cit. 2024-01-15].

⁷⁰ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 34-35.

k přírodním silám. Toto odcizení se však projevuje také vůči sociálnímu prostředí, spojenému s pocity bezmoci, hrůzy a strachu. Se vznikem obchodních vztahů a trhu dochází k postupnému nárůstu sociálních a ekonomických faktorů spojených s odcizením. Tento vývoj dosahuje svého vrcholu v období rozvoje moderní kapitalistické společnosti, kde technologický rozvoj, mechanizace a automatizace, spolu se soukromým vlastnictvím výrobních prostředků, dokončuje proces odcizení práce, jež patří mezi základní druhy odcizení. Práce pro člověka poté ztrácí svůj původní tvůrčí význam.⁷¹

Rostoucí institucionalizace a byrokratizace v politickém, ekonomickém a kulturním životě, který je ve spojení s rozvojem moderní společnosti, urychluje směřování k odlidšťování, zvěčňování a odcizování lidských vztahů. Tento druh odcizení se projevuje ve vzrůstajících pocitech bezmocnosti, znechucení, absurdity a rezignace. Druh objevující se dále je odcizení sebe samotného, kdy se člověk začne odcizovat sám sobě kvůli interakci s ostatními lidmi či věcmi. Člověk se stává součástí davu, protože ztrácí svou subjektivitu, v důsledku toho, že se neustále snaží přizpůsobit věcem, lidem nebo okolnostem okolo sebe, čímž se pokouší zapojovat do společenského života.⁷²

Odcizení od přírody, práce, společnosti a sám od sebe jsou druhy, které lze považovat za základní. Tyto typy se mohou dále dělit podrobněji, například odcizení od společnosti můžeme konkretizovat odcizením od rodiny. Proto jsou uvedené příklady odcizení pouze zlomkem toho, k čemu člověk může odcizení pociťovat.

Existenciální prožitky jako je strach, absurdita, nenávisť, osamocení, znechucení, stud, láska atd. vznikají jako reakce na vnější subjekty, ale nakonec člověka vrací zpět k jeho vlastnímu já. Sociální realita se pro jednotlivce stává jakousi "druhou přírodou", v níž se cítí beznadějně ztraceni. Tyto pocity nabývají na intenzitě a stále více se rozšiřují ve společnosti, zejména v období vážných společenských konfliktů a krizí, a následně bývají vyobrazeny v umělecké i filozofické literatuře.⁷³

---

⁷¹ JIRKOVÁ, *Odcizení (MSgS)*. Online. [cit. 2024-02-27].

⁷² Tamtéž. Online.

⁷³ Tamtéž. Online.

3 Moderní korejské povídky s motivem odcizení

Motiv odcizení se v korejských moderních povídkách začíná objevovat již od šedesátých let 20. století. Kim Sŭngok například napsal povídku *Soul, zima 1964* (1965)⁷⁴, v níž nesourodá trojice, tedy dva mladíci („zlatá mládež“) a muž, který přišel o manželku, spolu prohýří noc. Během noci truchlící muž utratí veškeré peníze a poté spáchá sebevraždu. To mladíci odsoudí jako čin odepsaného člověka a bez jakýchkoliv známek citů se odejdou bavit jinam.⁷⁵ Od I Pömsöna jde například o povídku *Zbloudilá střela* (1959)⁷⁶ vyprávějící o mladém muži jménem Čchöľho, jenž má zodpovědnost za celou svoji rodinu, v níž matka je šílená a trpící halucinacemi a neustále křičící, že chce odejít na sever, bratr je zatčen pro podvodné obchodování a sestra dělá společnici americkým vojákům. Čchöľhoovi do toho zemře při porodu manželka a nemá kam jít, čeho se chytit, a proto se začne chovat jako „zbloudilá střela“. Literární kritika povídku označuje jako přechod v zobrazení odcizenosti městské společnosti.⁷⁷

3.1 Moderní korejské povídky s motivem odcizení v 70. letech 20. století

Za vlády Pak Čöngħüiho (1917–1979)⁷⁸ byl od roku 1963 sestaven plán ekonomického rozvoje a industrializace. Nejzásadnější změnou Pakovy vlády v politice hospodaření byl přechod od ekonomiky, jež se zaměřovala na nahrazení importovaného zboží do Koreje produkty domácími, na ekonomiku zaměřenou na export. V sedmdesátých letech potom došlo ke změně lehkého průmyslu, jenž byl náročný na pracovní sílu (příkladem může být textilní průmysl), na průmysl těžký, jenž vyžadoval technologie a kapitál (jako například strojírenský nebo elektronický průmysl). Pakův ekonomický rozvoj byl však nevyvážený, což vyvolávalo třídní a regionální nespokojenost. Mzdy pracovníků byly nízké a v ekonomickém rozvoji byla upřednostňována oblast hlavního města. Také bylo přepracováno pracovní právo. To omezovalo odborářské aktivity a dělnické protesty, jež byly potlačovány silou.⁷⁹ Proto se literatura v sedmdesátých letech zabývá

---

⁷⁴ LEE, *Modern Korean Literature: An Anthology*, 1990, str. 216.

⁷⁵ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 134-135.

⁷⁶ LEE, *A History of Korean literature*, 2003, str. 473.

⁷⁷ LÖWENSTEINOVÁ, *Slovník korejské literatury*, 2007, str. 104.

⁷⁸ Prezident Korejské republiky v letech 1963–1979. (ECKERT, *Dějiny Koreje*, 2001, str. 232).

⁷⁹ ECKERT, *Dějiny Koreje*, 2001, str. 267, 292.

zejména propastí mezi životem na vesnicích a životem ve městech, ekonomickou nerovností, zaostalostí vesnic a útlakem dělníků.⁸⁰

Tématům ekonomické nerovnosti a útlaku dělníků se věnuje i povídka *Trpaslík a jeho kulička letící k Měsíci*⁸¹ od autora Čo Sehüiho (1942–2022). Popisuje příběh rodiny, jež je nucena odejít ze svého domu v nouzové kolonii a která trpí chudobou, protože synové se chtěli postavit za práva dělníků ve fabrice, a proto byli ze zaměstnání vyhozeni.

V povídce můžeme nalézt také různé druhy odcizení, jež byly zapříčiněné ekonomickými a společenskými okolnostmi doby sedmdesátých let. Příkladem je sociální odcizení, jenž se v povídce vyskytuje dokonce v různých rovinách. Postavy se v povídce cítí opuštěné jednak společností a jednak také systémem, jenž je nijak nepodporuje a spíše je zraňuje. Hlavní postavy jsou totiž uvedeny do situace, v níž musí řešit bydlení v nouzových podmínkách, jelikož dům, který nelegálně postavily, byl zbořen. To může být ukázkou sociální nerovnosti, vylučování na okraj společnosti a nezájmu ze strany institucí.⁸²

Tyto příčiny vedou také k materiálnímu odcizení, kdy postavy musí řešit administrativu ohledně bytu, jež jim byl „přidělen“ namísto jejich zbořeného domku, nebo k ekonomickému odcizení, kvůli obtížné ekonomické situaci, ve které se postavy nacházejí a omezeným pracovním možnostem, kvůli kterým žijí v chudobě a nejistotě. Oba synové byli totiž propuštěni ze své práce a kvůli připravované odborářské aktivitě nemohli získat zaměstnání ani jinde.

Dalším druhem odcizení, jež se v povídce nachází, je odcizení emoční a s ním související odcizení psychické. Hlavní postavy jsou vystaveny traumatu a beznaději nejen kvůli ztrátě domova, ale také kvůli ztrátě milované osoby – otce. Zažívají bezmoc vůči okolnímu světu a ztrátu smyslu života v tak nepřátelském prostředí. Může za to zejména nedostatek podpory ze strany společnosti a sociální izolace.

Další povídkou z tohoto období je povídka *Cizí pokoj*⁸³ od autora Čchö Inhoa (1945–2013). Povídka se zabývá příběhem muže, jenž se vrátí z pracovní

---

⁸⁰ LI, *Modern Literature after the 1960s in Korea*, 2016. Pusan National University. Online. Dostupné z: <http://archive.sciendo.com/IJAS/ijas.2016.11.issue-1/ijas-2016-0002/ijas-2016-0002.pdf>. str. 30-31. [cit. 2024-03-24].

⁸¹ *Nandžangiga ssoaollin čagün kong*, 1978, přel. Vladimír Pucek, in: *Tváře a osudy*, 1999.

⁸² ECKERT, *Dějiny Koreje*, 2001, str. 267.

⁸³ *Tchainü pang*, 1971, přel. Zdenka Klöslová, in: *Ukradené jméno*, 2006.

cesty a nachází jen prázdný byt se vzkazem od manželky, jež odjela za svým nemocným otcem. Muž se tak ocitá sám jen se svými myšlenkami a emocemi a tím se pomalu začne odcizovat.

V této povídce nalézáme, stejně jako v předcházející, materiální odcizení. V povídce vidíme předměty, na něž hlavní postavy pohlíží jako na bezcenné či zapomenuté, například když žena najde věc, jež kdysi velmi milovala, ale nyní ji shledává neúčinnou. To může být zapříčiněno tím, že lidé se mohli cítit v době velkých ekonomických a společenských změn odtržení od tradic a vazeb, a to se následně projevilo ztrátou cennosti předmětů spojených s minulostí.⁸⁴

Dále můžeme v povídce vidět existenciální odcizení. Hlavní postava muže se cítí ztracená, izolovaná a bezútěšná i přes svou fyzickou přítomnost v bytě. Pociťuje také zmatek ve vlastním životě a identitě, což pocit nejistoty a ztracenosti ještě zesiluje. Ekonomické a sociální změny, problémy a tlak společnosti v sedmdesátých letech⁸⁵ mohly u lidí vyvolávat často pocity nejistoty a ztráty smyslu existence. Lidé se potom cítili odcizeni od své identity, hodnot a cílů, což přecházelo až do existenciálního strachu a úzkosti.

Tyto problémy následně vyvolaly psychologické odcizení postavy, kvůli čemuž se cítila odtržená sama od sebe, od svých emocí a smyslu existence. Hlavní postava v povídce také zažívá sociální odcizení, kdy se uzavírá do svého světa a ztrácí spojení s ostatními lidmi, což vede až k odcizení od reality, kdy se hlavní postava na konci povídky změní ve věc. Příčinou může být opět tlak společnosti, změny a nejistota, kvůli níž jedinci přerušovali své sociální vazby a izolovali se.

3.2 Moderní korejské povídky s motivem odcizení v 80. letech 20. století

Jižní Korea prošla od sedmdesátých let výrazným ekonomickým růstem, což vedlo k prudké industrializaci a urbanizaci země, a to mělo za příčinu přesun lidí z venkova do měst. Následně došlo také k ekonomickým a politickým krizím.⁸⁶ Uvedené situace měly za následek změny ve společnosti, posuny v genderových rolích, proměny ve zvyklostech, hodnotách a životním stylu obyvatel. Tyto změny se dotkly zejména žen, které ztratily svou tradiční roli a musely se přizpůsobit a vyrovnat se se svou novou rolí ve společnosti, jež se stávala čím dál tím víc

---

⁸⁴ ECKERT, *Dějiny Koreje*, 2001, str. 292.

⁸⁵ Tamtéž, str. 292.

⁸⁶ Tamtéž, str. 267, 268.

spotřební. Tento posun společnosti, společně se způsobeným zmatkem za Pak Čonghuiho režimu, ovlivnily motivy moderních korejských povídek. Motivy povídek se orientovaly na osobní odcizení, proměnu genderových rolí, vnitřní psychologickou situaci a dopad modernizace.⁸⁷

Hlavní představitelkou, jež se motivem odcizení zabývala, byla Pak Wansö. Ta se soustředila na projevy odcizení, kterými procházely ženy v moderní jihokorejské společnosti. Její romány a povídky se zaměřovaly na boje žen ze střední třídy, které se snažily vyrovnat s tlaky úspěchu a společenskými očekáváními v rychle se měnícím prostředí.⁸⁸

Ve své povídce *Plác*⁸⁹ Pak Wansö zobrazuje příběh ženy a jejího manžela, žijících v panelákovém bytě s ženinou tchýní, kteří přišli o dítě, čímž se jejich vztah začal rozpadat. V povídce najdeme několik druhů odcizení. Tím nejvýraznějším je určitě odcizení mezi manželi. Jejich vztah se postupně vytrácí kvůli špatné komunikaci, izolaci a neschopnosti si vzájemně porozumět. Manžel tráví většinu času v zaměstnání a po příchodu domů svou ženu vždy odbude, kvůli tomu, že je moc unavený a že si promluví jindy. Tím dochází jak k emocionálnímu odcizení, tak také k odcizení intimnímu. Takový motiv může být způsoben zejména změnou v genderových rolích a následně změnou tradiční korejské představy o rodině.⁹⁰

Dalším druhem odcizení je odcizení v rodinných vztazích, a to konkrétně mezi hlavní hrdinkou a její tchýní, jejichž vztah je nepřátelský a odmítavý. Příčinou může opět být postupný rozklad tradičních rodinných struktur a růst individualismu, jež vedly k odcizení mezi generacemi a uvnitř rodiny, nebo také ekonomické změny a následná nejistota, jež mohla vyvolat napětí a konflikty v rodinách.

Tchýně v povídce také zažívá odcizení od rodinného prostředí, protože byla nucena opustit svůj dům a přestěhovat se za synem do podnájmu panelového domu. To odkazuje na probíhající urbanizaci, opouštění tradičního života na vesnici a přesun do měst.⁹¹

---

⁸⁷ MONTGOMERY, Charles, 2017. *The Explorer's History of Korean Fiction in Translation: Alienation, Politics, and Women*. BLARB. Online. Dostupné z: <https://blog.lareviewofbooks.org/the-korea-blog/explorers-history-korean-fiction-translation-alienation-politics-women/>. [cit. 2024-03-16].

⁸⁸ Tamtéž. Online.

⁸⁹ *Urŭm sori*, 1984, přel. Michaela Lee, in: *Lod' pokladŭ*, 2008.

⁹⁰ MONTGOMERY, Charles. *The Explorer's History of Korean Fiction in Translation: Alienation, Politics, and Women*. Online. [cit. 2024-03-16].

⁹¹ ECKERT, *Dějiny Koreje*, 2001, str. 267.

Hlavní hrdinka dále prožívá odcizení sama od sebe. Pociťuje ztrátu kontaktu s vlastními emocemi, beznadějí a vyčerpání. Tento druh odcizení je spojen s rostoucím individualismem a změnou hodnot ve společnosti, kdy lidé často toužili po osobní svobodě a nezávislosti nebo vlastní identitě.

V povídce se dále vyskytuje odcizení ve společnosti, kdy hlavní hrdinka vnímá odstup a nepochopení ze strany společnosti, a proto cítí odcizení a izolaci ve vztahu k ostatním lidem. Hrdinka totiž nikdy nenavázala žádný přátelský vztah s jinými ženami, jež žijí poblíž. Odcizení od společnosti bývá způsobeno urbanizací a industrializací, kdy se kvůli přesunu lidí z venkova do měst ztrácí původní soudržnost a společenské vazby.⁹²

Dalším autorem je I Munjöl (nar. 1948) se svou povídkou *Anonymní ostrov*.⁹³ Povídka vypráví příběh ženy, jež vzpomíná na dobu, kdy odjela dělat učitelku do malé vesničky. Její komunita byla velmi uzavřená až na místního pobudu Kkächchöriho, jenž byl obyvateli trpěn i přes to, že se všeobecně vědělo o jeho poměrech s vdanými ženami.

Na začátku povídky vystupuje manžel hlavní hrdinky, jenž pociťuje odcizení od městské společnosti, když vidí v televizi reportáž o zatčení mladých lidí, kteří tančili v klubu, což se mu jeví jako odporné a netaktní. Městská společnost mu tedy připadá anonymní a nedokáže s ní navázat stejný vztah, jako když žil na vesnici. Tak jako v povídce *Pláč*, i tento motiv může odkazovat na urbanizaci a přesun lidí z venkova do měst.

Postava Kkächchöri zažívá sociální odcizení. Vesničany je izolován a označován za divného a bezvýznamného, protože nevlastní žádný majetek a nemá ve společnosti jasnou roli. Původ tohoto druhu odcizení můžeme nalézt v nárůstu sociálních nerovností, kdy se lidé z nižších vrstev stávali společností ostrčenými a znevýhodněnými.⁹⁴

Dalším typem odcizení, jež se v povídce vyskytuje, je odcizení od morálních hodnot. Ženy z vesnice se s Kkächchörim dopouštějí cizoložství. I když si toho jsou obyvatelé vesnice vědomi, snaží se udržet falešný obraz morální integrity, a to vede

---

⁹² ECKERT, *Dějiny Koreje*, 2001, str. 267.

⁹³ *Ingmjöngüi sŏm*, 1982.

⁹⁴ MONTGOMERY, Charles. *The Explorer's History of Korean Fiction in Translation: Alienation, Politics, and Women*. Online. [cit. 2024-03-16].

k morálnímu odcizení. Takový typ odcizení odkazuje na změnu genderových rolí a také na porušování tradičních rodinných hodnot.⁹⁵

Hlavní hrdinka se snaží udržet své postavení a integritu ve společnosti, a proto u ní dochází k emočnímu odcizení od vlastních emocí a hodnot, když sama prožije intimní zážitek s Kkáčchōrim a následně cítí pocit viny a nejistoty. To může odkazovat na přetrvávání tradičních hodnot ovlivňujících postoj k rodině, manželství a morálce a sociálního tlaku na vesnici. Což má vliv také na kulturní odcizení mezi generacemi a mezi tradičními a moderními hodnotami vůči sexualitě a partnerským vztahům, jež se v povídce vyskytují, při pohledu na sexuální chování postav.

3.3 Moderní korejské povídky s motivem odcizení v 90. letech 20. století

V devadesátých letech došlo v Koreji ke dvěma zásadním událostem. První byla volba nového prezidenta. Do čela země byl v roce 1993 zvolen Kim Jōngsam⁹⁶ (1927–2015), který byl společně s Kim Tādžungem⁹⁷ (1924–2009) dlouholetým bojovníkem za svobodu. Korea tak nabrala směr z autoritářského režimu k demokracii díky tomu, že došlo k předání moci z rukou vojáka do rukou civilisty.⁹⁸ To vedlo k větší svobodě, individualismu a možnosti sebevyjádření. Druhá událost však už nebyla tak pozitivní. Koreu postihla těžká ekonomická krize⁹⁹ (1997–1998). Došlo například ke zpomalení ekonomického růstu, poklesu konkurenceschopnosti a míry investic a vzrostla nezaměstnanost. Jižní Korea se z ní však poměrně rychle, ne ale úplně, zotavila. Kim Jōngsam se během období působení v čele státu rozhodl vymýtit korupci. Došlo také k liberalizaci ekonomiky.¹⁰⁰

Devadesátá léta byla také dobou, kdy se autoři přestávali držet tradičních konceptů a namísto politických témat se věnovali problémům v postindustriální společnosti.¹⁰¹ Jedním z takových autorů je i Kim Jōngha se svou novelou *Mám*

---

⁹⁵ MONTGOMERY, Charles. *The Explorer's History of Korean Fiction in Translation: Alienation, Politics, and Women*. Online. [cit. 2024-03-16].

⁹⁶ Ve funkci byl od roku 1993 do roku 1998.

⁹⁷ Korejský prezident v letech 1998–2003.

⁹⁸ ECKERT, *Dějiny Koreje*, 2001, str. 304.

⁹⁹ Takzvaná Asijská finanční krize.

¹⁰⁰ ECKERT, *Dějiny Koreje*, 2001, str. 304, 312, 313, 318.

¹⁰¹ LI, *Modern Literature after the 1960s in Korea*. Online. str. 33. [cit. 2024-03-24].

*právo se zničit*¹⁰². Příběh novely vypráví o muži, jenž poskytuje podpůrné služby lidem se sebevražednými sklony. Nejedná se však o pomoc týkající se zachránění života, ale naopak jeho ukončení. Poté, co jedincům pomůže jejich život ukončit, příběhy zesnulého, jež si předem vyslechl, si jako správný autor zapíše pro svou knihu. A právě v novele čtenáři pár příběhů představí. Vzhledem k tématu novely je zřejmé, že celý příběh je prostoupen pocitem odcizení spojeným s nutkáním sebevraždy.

V novele se nacházejí různé formy sociálního odcizení, například osamělost a izolace nebo nedostatek sociálních vazeb. Postavy se cítí odříznuty od společnosti ve svém okolí, nejsou schopny si vytvořit mezilidské vztahy a tím najít své místo ve společnosti. Tento druh odcizení reflektoval atmosféru změn a nejistoty, které provázely korejskou společnost v době změn politických¹⁰³ a sociálních struktur. Také může mít původ v odmítání sociálních norem a konvencí a tím nezapadání do společnosti.

Dalším odcizením je odcizení emoční. Postavy pociťují emocionální izolaci a s tím spojenou ztrátu blízkosti a důvěry, ať už vůči minulosti, rodině nebo svému vnitřnímu já. Takový druh odcizení bývá způsoben tím, že se člověk snaží zvládat náročné situace bez výrazně projevené emocionální odezvy. Také diskuze o strachu a nesmrtelnosti, jež provází děj celé novely, odkazuje na emoční odcizení od společenských tlaků a aspirací, které mohly být silné v době rychlého ekonomického růstu¹⁰⁴ a změn v korejské společnosti.

Postavy v novele prožívají také vnitřní konflikty například ohledně své identity, vztahů a touhy najít smysl a naplnění ve svém životě, což vede k pocitu ztráty sama sebe, tedy k odcizení od vlastní identity. Postavy bojují s pocitem beznaděje a tím, že se necítí skutečně živé. Příčinou mohly být rychlé sociální změny, což způsobovalo pocit ztráty smyslu a naplnění u těch, kteří nebyli schopni držet krok s tímto tempem změn. Také to mohla způsobit náhlá větší svoboda a možnost většího sebevyjádření, kvůli čemuž se jedinci cítili pod větším tlakem, pokud měli pocit, že toho neumí správně využít.

Dalším výrazným typem v novele je sexuální odcizení. Některé části novely naznačují rozpor mezi touhou a skutečností (zejména u ženských postav), což bývá

---

¹⁰² *Nanŭn narŭl pchagŏhal kwŏlliga itta*, 1996, přel. Tomáš Horák, in: *Mám právo se zničit*, 2013.

¹⁰³ ECKERT, *Dějiny Koreje*, 2001, str. 304.

¹⁰⁴ Tamtéž, str. 304, 312, 313, 318.

interpretováno jako odcizení od vlastní sexuality. Tento druh odcizení odráží proměnu sexuálních rolí a moci v korejské společnosti devadesátých let, kde ženy mohly hledat alternativní způsoby, jak se vyrovnat s patriarchálními normami a očekáváními.

Další novelou z tohoto období je *Osamělý pokoj*¹⁰⁵ od autorky Sin Kjongasuk (nar. 1963). Příběh je vyprávěn pomocí dvou dějových linek, ve kterých sledujeme hlavní hrdinku jako mladou dívku, jež přijíždí do Soulu, aby pracovala v továrně, a ve druhé pak jako již dospělou ženu, jež se stala spisovatelkou a vzpomíná na své mládí.

Druhy odcizení, jež v novele nacházíme, jsou například odcizení od prostředí. Hlavní postava se přestěhuje z venkova do města, respektive do malého „osamělého pokoje“, což jí přináší pocit odcizení od přírody, klidného života na venkově a svého domova. Příčinou je přechod ze známého prostředí do neznámého a hektického města. To může ovlivňovat životní styl, hodnoty a sociální vztahy, což přispívá k pocitům izolace a odcizení.

Kvůli tomu, že odešla pracovat do města, hlavní postava pociťuje i odcizení od rodiny. Vztahy mezi členy rodiny se mohly zhoršovat kvůli nárůstu pracovních povinností, ekonomické nejistotě¹⁰⁶ a změnám ve společnosti. Rodiny se méně věnovaly společně strávenému času a komunikaci, což vedlo k rozpadu tradičních rodinných struktur a hodnot.

Dalším druhem odcizení, jež postavy prožívaly, je odcizení od pracovního prostředí. V korejské společnosti 90. let docházelo k nárůstu pracovních tlaků a stresu, což vedlo k odcizení mezi zaměstnanci a jejich pracovním prostředím. Někteří lidé se cítili izolovaní a bezcenní ve své práci, což mělo negativní dopad na jejich duševní zdraví a spokojenost.

Hlavní postava také cítí odcizení sama od sebe, prožívá vnitřní konflikty ohledně své identity a minulosti. V novém světě se snaží najít svou vlastní identitu a smysl života, což se jí úplně nedaří. Aby tomuto pocitu unikla, uchýlí se ke psaní, a tím se snaží najít spojení se sebou samou a s vnějším světem. Touha hlavní postavy stát se spisovatelkou a hledání vlastní identity v moderní společnosti přináší také odcizení od běžných společenských rolí a očekávání. Její aspirace jsou v rozporu s tradičními očekáváními a představami o životě.

---

¹⁰⁵ Öttanbang, 1995, přel. Ha-Yun Jung, in: *The girl who wrote loneliness*, 2015.

¹⁰⁶ ECKERT, *Dějiny Koreje*, 2001, str. 304, 312, 313, 318.

Dalším typem je odcizení od společnosti, kdy přechod z venkovského prostředí do města a nástup do průmyslového zaměstnání přináší změny v ekonomickém statusu hlavní postavy. Její rodina na venkově byla původně ze střední třídy, ale po přestěhování do města se ocitla v nižší sociální třídě. Tato ekonomická změna přispívá k pocitům odcizení a izolace, protože postava se cítí jako outsider a má obtíže zapadnout do kolektivu. Sociální prostředí 90. let v Koreji plné politické nestability, ekonomických změn a kulturních proměn může být důvodem pocitu odcizení od společnosti.¹⁰⁷

V novele se vyskytuje i odcizení od minulosti, kdy se hlavní postava snaží utéct od bolestných vzpomínek a událostí z minulosti například od vzpomínek na práci v továrně. Její odpor k návštěvě místa, kde se tyto události odehrály, a snaha zapomenout na své pocity a emoce jsou projevem odcizení od minulosti. Toto odcizení je spojeno se sociálním kontextem a událostmi, které postavu formovaly.

Povídka z 90.let s motivem odcizení je i *Jsi tak osamělý*¹⁰⁸ od autorky Pak Wansö. Příběh vypráví příběh ženy, jež žije odděleně od svého manžela, kterým po celý jejich společný život pohrdala. Znova se však setkávají na promoci jejich syna a když si žena uvědomí, že zůstala sama, začne se ke svému muži chovat tolerantněji.

Nejvýraznější druh odcizení, jenž se v povídce vyskytuje, je odcizení manželů. Ženě totiž připadá její manžel nedostupný a chladný. Do svého muže se nedokáže vcítit, proto se jí časem začne až hnusit cokoli, co její manžel udělá. Na konci povídky jsme také svědky toho, kdy se jí hnusí nejen to, co dělá, ale nakonec i on sám, a to i přesto, že mu dala další šanci. Takový druh odcizení mohl být způsoben jednak kvůli sociálnímu tlaku na partnery, nebo také kvůli ekonomické situaci, kdy musel manžel hodně pracovat a tím se mohl postupně ženě odcizit.¹⁰⁹

Dalším typem odcizení je odcizení od rodiny. Žena se cítí odcizena jak od svých dětí, tak také od zbytku rodiny. Hlavní postava pomalu ztrácí své děti, když dcera odchází studovat a syn se ožení. Žena takto přišla první o dceru a teď se jí vzdaluje i syn, jenž právě odpromoval a je čerstvě ženatý, ale rozhodl se žít u rodičů své ženy. Následně se chystá odjet studovat do Ameriky. Tento typ odcizení souvisí se sociálními změnami a změnou tradičních rodinných struktur a hodnot.

---

¹⁰⁷ ECKERT, *Dějiny Koreje*, 2001, str. 304, 312, 313, 318.

¹⁰⁸ *Nömudo ssülssülhan tangsin*, 1998.

¹⁰⁹ ECKERT, *Dějiny Koreje*, 2001, str. 304, 312, 313, 318.

Hlavní hrdinka také cítí odcizení sama od sebe. Během celé povídky můžeme sledovat, jak žena bojuje sama se sebou a s tím, co vlastně chce a po čem touží. To je způsobeno opět sociálním tlakem a změnami ve společnosti.

3.4 Moderní korejské povídky s motivem odcizení současnosti

Od počátku 21. století prošla Korea velkými změnami ať už v rámci ekonomie nebo technologie, tak i v rámci společnosti a kultury. Země se stala lídrem v oblasti informačních technologií a elektroniky, což mělo zásadní vliv na každodenní život obyvatel. Rozvoj internetu, chytrých telefonů a digitálních platforem ovlivnil komunikaci, práci, vzdělávání a způsob života korejských občanů. Díky rozvoji technologií a globalizaci se Korea dostala do povědomí celého světa. Kulturní fenomény jako K-pop, korejská móda, korejská kuchyně, filmy a K-drama získaly mezinárodní popularitu a přispěly k formování korejské identity.¹¹⁰

I přes ekonomický růst a prosperitu se v Koreji prohlubují sociální a ekonomické nerovnosti. Rozdíly mezi bohatými a chudými vrstvami společnosti mají dopady na životní podmínky, vzdělání, zaměstnanost a přístup k zdravotní péči.¹¹¹ Korejská společnost se také potýká s demografickými změnami, jako je stárnutí populace, pokles porodnosti a migrace¹¹², což může mít vliv na sociální systémy, péči o starší občany a budoucnost pracovní síly. Dochází také ke změně v rámci rodiny, kdy se upouští od tradičního konfuciánského typu a mění se role v domácnosti. Navíc se rodina stává nukleární a dochází k odsouvání prarodičů ze života jejich dětí. Korejská společnost ale stále zůstává dost striktní a ještě stále nedošlo k odstranění starých předsudků. Pokud člověk nezapadá do nastavených standardů, společnost ho často odvrhne, zkritizuje nebo se snaží o jeho „nápravu“.¹¹³

---

¹¹⁰ EXPAT GUIDE KOREA, 2022. *How Korea Has Changed In the Past Two Decades*. Online. Dostupné z: <https://expatguidekorea.com/article/how-korea-has-changed-in-the-past-two-decades.html>. [cit. 2024-03-25].

¹¹¹ OECDILIBRARY, 6. *The case of Korea*. Online. Dostupné z: <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/03b17367-en/index.html?itemId=%2Fcontent%2Fcomponent%2F03b17367-en>. [cit. 2024-03-25].

¹¹² KWON, Taihwan. *Population Change and Development in Korea*. Asia Society. Online. Dostupné z: <https://asiasociety.org/education/population-change-and-development-korea>. [cit. 2024-03-25].

¹¹³ LÖWENSTEINOVÁ, POPA, *Made in Korea*, 2018, str. 134.

Povídka z tohoto období je i *Bydlím v Pongčchönu*¹¹⁴ od autorky Čo Kjöngnan (nar. 1969). Povídka vypráví o dívce, která se od mládí snažila utéct z místa svého bydliště, jež bylo považováno za chudinskou oblast, protože se cítila potupně na takovém místě žít. Nakonec však dochází ke smíření se se svým domovem a díky tomu i se svým otcem, jehož právě vinila za to, kde musí žít.

I v této povídce nacházíme různé druhy odcizení. Například odcizení od rodiny, kdy se hlavní hrdinka cítí odcizena od své rodiny a zejména pak od svého otce, jehož viní za svůj život a také za traumatické zážitky z dětství, například když otce našli, jak leží zraněný pod útesem a nikdo si nebyl jistý, jestli se pokusil spáchat sebevraždu nebo se jednalo o nehodu. Takové odcizení mohly mít za příčinu sociální změny a modernizace¹¹⁵, kvůli nimž dochází k rozpadu tradičních rodinných struktur, což vede k pocitu ztráty spojení a nedostatku porozumění mezi členy rodiny.

Postava se cítí být odcizena od místa, kde žije, a také od domova, protože místo, jež znala a milovala, se mění kvůli sociálním, ekonomickým a politickým událostem. Rozsáhlý stavební rozvoj a urbanizace způsobují odcizení od prostředí, které postava považuje za domov, což následně vede k pocitu ztráty identity a vlastních kořenů.

Dalším odcizením, jež postava prožívá, je odcizení od společnosti a odcizení od přátel. Postava se cítí odcizená od společnosti, zejména kvůli neschopnosti najít si v ní své místo a neschopnosti jejího přijetí v Pongčchönu a dále kvůli sociálním změnám, jako je demolice starých domů a stěhování lidí, které znala od dětství. S tím také souvisí odcizení od přátel, kteří se rovněž stěhují z Pongčchönu, a tím se jí stále vzdalují a přerušují s ní kontakt. To může mít na svědomí sociální nerovnost, například nerovnost v příjmech nebo ve vzdělání¹¹⁶, nebo změna v hodnotách společnosti a globalizace, kdy má pak člověk pocit, že nepatří do určitého sociálního prostředí, a je proto izolován.

Hlavní hrdinka prožívá i odcizení od své vlastní identity, kdy se neustále snaží najít své místo ve společnosti a smysl své existence, a naplnit tak své ambice. Dívka se už v mládí rozhodne odejít z domova, protože chce žít nový život podle

---

¹¹⁴ Nanün Pongčchöndonge sanda, 2004, přel. Ilona Líbalová a Miriam Löwensteinová, in: Chci se stát kočkou, 2016.

¹¹⁵ EXPAT GUIDE KOREA. *How Korea Has Changed In the Past Two Decades*. Online. [cit. 2024-03-25].

¹¹⁶ OECDILIBRARY, 6. *The case of Korea*. Online. [cit. 2024-03-25].

sebe, ale nakonec se vrátí zpátky. Od té doby se neustále rozhoduje, zda odejít znova nebo zůstat s rodiči v rodném domě. Tento druh odcizení může být zapříčiněn například kulturními změnami, globalizací nebo technologickým rozvojem, jež mění hodnoty, normy a životní styl člověka.¹¹⁷

Další povídkou je povídka *Zahrada Aoi*¹¹⁸ od autorky Pchjŏn Hjejŏng (nar. 1972). V povídce sledujeme vypravěče, jenž je nám naprosto neznámý, ať už jménem nebo věkem. Ten žije se svou matkou a sestrou v bytě, a protože v místě, kde žijí, propukla smrtící nákaza, všichni se skrývají. Na konci příběhu hlavní hrdina spáchá sebevraždu, když skočí z balkonu.

Druh odcizení v povídce, jenž je nejvýraznější, je odcizení od rodiny, zejména pak odcizení od své matky. Hrdina na svoji matku odkazuje jen jako na tu ženu, se kterou žije, a protože k ní nechová pražádné city, ani se neznepokojí, když mu sestra řekne, že matka umírá. To může mít souvislost se změnou v rodinné tradici a poukazovat na rozpad rodin a odsouvání rodičů ze života dětí.¹¹⁹

Dalším typem odcizení vyskytujícím se v povídce, je odcizení sebe sama. Postavy matky i sestry jsou odcizeny od vlastního těla a svých emocí. Sestra se vrátí, poté co zmizela, těhotná, cítí se opuštěná a nechce moc mluvit o tom, co vlastně prožila, když byla pryč. To může být i lehkým náznakem odcizení od minulosti. Matka se zase za každou cenu snaží udržet všechny zdravé a v bezpečí, až nakonec sama onemocní. Tento druh odcizení odkazuje na sociální tlaky, přehnaná očekávání, kdy je důraz kladen na úspěch a perfekci, což můžeme vidět ve snaze matky udržet zdání harmonie i za cenu potlačení vlastních potřeb a emocí, a pociťování nedostatku prostoru pro individuální projev, kdy jsou společností utvářeny normy a očekávání, které mohou vést k odcizení od sebe samého, což mohou Korejci ve 21. století pociťovat.

Odcizením od společnosti, které je v povídce zobrazeno v podobě izolace a obavy z interakce z důvodu strachu z nákazy, může být symbolicky vyjádřen důsledek rychlého ekonomického růstu a modernizace v Koreji, které vedly k rozpadu tradičních sociálních a rodinných struktur.¹²⁰ Lidé mohou být více izolováni nebo se cítit odcizení od svého okolí, když tradiční společenské sítě a

---

¹¹⁷ EXPAT GUIDE KOREA. *How Korea Has Changed In the Past Two Decades*. Online. [cit. 2024-03-25].

¹¹⁸ *Aoigadŏn*, 2005.

¹¹⁹ LÖWENSTEINOVÁ, POPA, *Made in Korea*, 2018, str. 134.

¹²⁰ EXPAT GUIDE KOREA. *How Korea Has Changed In the Past Two Decades*. Online. [cit. 2024-03-25].

podpora ztrácí na významu. Uvedené může vést k pocitu osamělosti a obavy z interakce s ostatními.

Třetí, tentokrát nedávno vydanou novelou, je *Vše o mé dceři*¹²¹ od autorky Kim Hjedžin (nar. 1983). Příběh vypráví o matce, jež se úplně nedokáže smířit se sexuální orientací své dcery a která se zároveň nedokáže vyrovnat se špatným zacházením se starými lidmi v pečovatelských domech, jehož je svědkem.

Nejvýraznějším druhem odcizení v povídce je odcizení matky a dcery. Matka pociťuje, jak se jí dcera postupem času stále více vzdaluje. Vždy měla představu, jak se dceřin život bude vyvíjet, dcera si však zvolila jinou cestu. Navíc je dcera homosexuálka, s čímž se matka nedokáže a nechce smířit. Takové odcizení může být také spojeno s pocitem, že se člověk nemůže identifikovat s chováním člena rodiny. To bývá způsobeno změnou tradic, hodnot a způsobu života.¹²²

Mladší generace považují za standardy jiné věci než starší generace, jež jsou stále plné předsudků, od nichž se nedokáží odpoutat. To souvisí také s odcizením mezi generacemi, kdy se matka nedokáže vcítit do aktivit, jež její dcera a dceřiní přátelé provozují, jako jsou protesty proti diskriminačnímu propuštění homosexuálních učitelů z práce. Sama vyznává tradiční hodnoty, které jsou typické právě pro starší generace, což jí připomíná vlastní stárnutí a pocit vyloučení ze společnosti mladších lidí. Tento druh odcizení může být iniciován změnami ve společnosti, jako jsou nové životní možnosti, změny hodnot nebo ekonomické tlaky.

Matka také pociťuje odcizení sama od sebe. Neustále zažívá vnitřní konflikty, emocionální obtíže a neschopnost adaptovat se na změny ve společnosti. Má to na svědomí rychlá modernizace a globalizace země, kdy se starší generace s tradičními hodnotami nedokážou rychle přizpůsobit.

Dalším druhem odcizení vyskytující se v novele je odcizení od starých tradic a hodnot. Povídka naznačuje, že moderní společnost ztrácí staré hodnoty a tradice v rámci péče o starší generace, jež jsou odsouvány do pečovatelských domů, kde s nimi není dobře zacházeno. Příčinou mohou být změny v rámci rodiny, ale také demografické změny¹²³, jež způsobují stárnutí populace a kvůli nimž je velká

---

¹²¹ *Ttare tähayö*, 2017, přel. Petra Ben-Ari, in: *Vše o mé dceři*, 2021.

¹²² LÖWENSTEINOVÁ, POPA, *Made in Korea*, 2018, str. 134.

¹²³ KWON, Taihwan. *Population Change and Development in Korea*. Asia Society. Online. [cit. 2024-03-25].

obsazenost pečovatelských domů a jedincům nemůže být poskytnuta dostatečná péče.

Závěr

V první fázi svého vývoje, od počátku 20. let do osvobození z japonské nadvlády, představovala korejská moderní povídka jedinečný žánr, jenž prokázal svou životaschopnost a stal se neodmyslitelnou součástí národní literární tradice. Tuto skutečnost ilustruje široká paleta zkoumaných témat, různorodost stylů a hloubka myšlení, stejně jako umělecká kvalita nejlepších děl a jejich spojení s osudy národního společenství v obtížných podmínkách života v koloniálním období a v době japanizace korejského jazyka a kultury. Tím byly položeny základy, na nichž mohla korejská próza stavět v novém kontextu po osvobození.¹²⁴

V průběhu vývoje moderní korejské povídky se měnily typy postav, což mělo reflektovat dobu a společenské změny. Postavy povídek se vyvíjely od atypických postav na okraji společnosti až po dětské hlavní hrdiny, již reagovali na válku a poválečnou situaci. Také motivy povídek se odvíjely od historických událostí a sociálních změn, a tím byly ovlivňovány i typy postav a jejich osudy.

Jedním z výrazných motivů byl i motiv odcizení. Motiv odcizení se v moderních korejských povídkách začal objevovat již od šedesátých let 20. století. Reflektuje pocit ztracenosti a nesvobody v důsledku politických, osobních, sociálních nebo ekonomických tlaků. Člověk zažívá bezmoc, izolovanost a cizost například vůči jiným lidem, své práci, svému prostředí, nebo dokonce sobě samému, protože se nemůže vymanit z rutiny svého života.

V sedmdesátých letech 20. století pod vládou Pak Čöngħüiho došlo v Koreji k významným změnám v ekonomice a průmyslu. Plán ekonomického rozvoje však způsobil nerovnost a nespokojenost ve společnosti. Literatura té doby se proto často věnovala tématům ekonomické nerovnosti a útlaku dělníků. Povídka *Trpaslík a jeho kulička letící k Měsíci* od Čo Sehüiho a *Cizí pokoj* od Čchö Inhoa jsou významnými ukázkami, které obsahují různé formy odcizení této doby. Zatímco první povídka se zaměřuje na ekonomické a sociální odcizení prostřednictvím příběhu rodiny trpící chudobou a sociální nerovností, druhá povídka přináší obraz existenciálního a emocionálního odcizení muže ztraceného ve svém vlastním bytě a myšlenkách.

V osmdesátých letech 20. století prošla Korea významným ekonomickým růstem, což vedlo k urbanizaci a změnám ve společnosti. Významnou autorkou této doby je Pak Wansö, jež se zabývá tématem žen ze střední třídy, které se snaží

---

¹²⁴ PUCEK, *Tváře a osudy*, 1999, str. 32.

vyrovnat s novými společenskými tlaky a očekáváními. V její povídce *Pláč* proto můžeme vidět motivy odcizení způsobené změnami genderových rolí a zaměřující se na existenciální a psychologické odcizení, ale také na sociální a morální odcizení ve společnosti. Další povídka *Anonymní ostrov* od I Munjōla ukazuje izolaci a odcizení jednotlivců v novém urbanizovaném prostředí. Postavy zažívají emoční a sociální odcizení, a čelí novým výzvám a tlaku společnosti.

V devadesátých letech 20. století došlo v Koreji k významným změnám v politických strukturách a k ekonomické krizi. Byl zvolen nový prezident Kim Jōngsam, což začalo přinášet postupnou demokratizaci a zvýšenou svobodu pro jednotlivce. Zároveň však nastala těžká ekonomická krize, která vedla ke změnám v korejské společnosti. V této době se autoři začali zaměřovat na problémy v postindustriální společnosti. Například Kim Jōngha se svou novelou *Mám právo se zničit* reflektoval pocit odcizení a sebevraždy v této době. Hlavní postavy prožívají různé formy odcizení, včetně sociálního, emočního, sexuálního a odcizení od vlastní identity. Také v novele *Osamělý pokoj* od Sin Kjōngsuk najdeme různé druhy odcizení, jako jsou odcizení od rodiny, prostředí, práce, minulosti nebo celkově společnosti, jejichž příčinou byly sociální změny, urbanizace a rozvoj technologií. I v povídce *Jsi tak osamělý* od autorky Pak Wansō můžeme najít odcizení mezi manželi, od rodiny nebo od sebe samého.

Ve 21. století se Korea stala lídrem v oblasti technologie a elektroniky a také získala popularitu ve světě díky své kultuře, hudbě a filmu. Potýká se však i s ekonomickou nerovností, demografickými změnami či změnami v rámci rodiny. Proto nám povídky jako *Bydlím v Pongčchōnu* od Čo Kjōngnan a *Zahrada Aoi* od Pchjōn Hjejōng nebo novely jako *Vše o mé dceři* od Kim Hjedžin ukazují různé formy odcizení, s nimiž se lidé stále potýkají i v moderní korejské společnosti. Odcizení od rodiny, prostředí, společnosti, a dokonce i od vlastní identity jsou tématy, která jsou reflektována v těchto literárních dílech.

Můžeme tedy říct, že v každém z jednotlivých období se nachází určitá podoba odcizení od sebe samého nebo svých emocí a také odcizení od společnosti či svých blízkých.

Analýza vývoje motivu odcizení od sedmdesátých let 20. století až do současnosti ukazuje, že jeho podoby a hloubka se neustále mění v souladu s dynamikou společnosti a životních podmínek. Čím hlubší byla krize identity a čím složitější byly vztahy mezi jednotlivci a společností, tím výrazněji se v literatuře

projevoval i tento motiv. Současná díla nám také připomínají, že i v době rychlého pokroku a změn zůstává lidská zkušenost s odcizením hluboce zakořeněná a aktuální.

Důležité je však uvědomit si, že odcizení není pouze literárním prvkem, ale reálným jevem, který ovlivňuje životy mnoha lidí. Literatura slouží pouze jako zrcadlo, jež zobrazuje hluboké pocity a vnitřní konflikty jednotlivců i společnosti jako celku.

Resumé

The aim of this thesis is to investigate how the types of alienation, as a motive in modern Korean short stories, have been influenced by social changes and historical events of the period. In the first part, the concept of a modern Korean short story is first defined, followed by a description of its origin, development, and its motives, including the motive of alienation in detail. In the next part, specific short stories or novellas, are already analyzed, namely *A Little Ball Launched by a Dwarf* and *The Stranger's Room* for the 1970s, *The Crying* and *Anonymous Island* for the 1980s, *I Have the Right to Destroy Myself*, *The Girl Who Wrote Loneliness* and *You are so lonely* for the 1990s, and *I Live in Pongch'ŏn*, *Mallow Gardens* and *Concerning My Daughter* for the 21st century.

Key words: Korea, modern short stories, alienation motive, Korean literature, 1970s, 1980s, 1990s, 21st century

Bibliografie

Literatura

ECKERT, Carter J., 2001. *Dějiny Koreje*. Dějiny států. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. ISBN 80-7106-411-4.

HOOBLER, Thomas, HOOBLER, Dorothy a JEŘÁBKOVÁ, Petra, 1997. *Konfucianismus*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny. ISBN 80-7106-190-5.
Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:8be5fe00-fd22-11e6-97b4-5ef3fc9ae867>

KIM, Hječín, 2021. *Vše o mé dceři*. Praha: Argo. ISBN 978-80-257-3378-3.

KIM, Jõngha, 2013. *Mám právo se zničit*. Praha: Argo. ISBN 978-80-257-1243-6.

KOREA LITERATURE TRANSLATION INSTITUTE(LTI Korea), 2005. *Korean writers. The novelist*. Seoul: MINUMSA. ISBN 89-374-2542-4(03800).

LEE, Peter H., 2003. *A History of Korean literature*. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN 978-0-521-10065-6.

LEE, Peter H., 1990. *Modern Korean Literature: An Anthology*. Honolulu: University of Hawaii Press. ISBN 0-8248-1321-9.

LÖWENSTEINOVÁ, Miriam, 1998. *Dějiny moderní korejské literatury*. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-634-1.

LÖWENSTEINOVÁ, Miriam, 2016. *Chci se stát kočkou: antologie současné korejské prózy*. Praha: Nová vlna. ISBN 978-80-85845-54-9.

LÖWENSTEINOVÁ, Miriam, 2012. *Lod' pokladů: antologie moderní korejské povídky*. Praha: Nová vlna. ISBN 978-80-85845-22-8.

LÖWENSTEINOVÁ, Miriam, 2007. *Slovník korejské literatury*. Praha: Libri. ISBN 978-80-7277-271-1.

LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a POPA, Markéta, 2018. *Made in Korea*. Praha: Nová vlna. ISBN 978-80-85845-85-3.

PUCEK, Vladimír, 1999. *Tváře a osudy: moderní korejské povídky*. Praha: Brody. ISBN 80-86112-14-4.

PUCEK, Vladimír, 2006. *Ukradené jméno: moderní korejské povídky*. Praha: Brody. ISBN 80-86112-25-X.

SHIN, Kyungsook, 2015. *The girl who wrote loneliness*. New York: Pegasus Books LLC. ISBN 978-1-60598-863-4.

VLAŠÍN, Štěpán a Ústav pro českou a světovou literaturu (Československá akademie věd), 1984. *Slovník literární teorie*. Praha: Československý spisovatel. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:b0822e80-f0a1-11e4-a511-5ef3fc9ae867>

Internetové zdroje

DATABÁZE KNIH. *Fenomenologie ducha*. In: Databazeknih.cz [online]. [cit. 2024-02-27]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/knihy/fenomenologie-ducha-29700>

EXPAT GUIDE KOREA. *How Korea Has Changed In the Past Two Decades*. In: Expat Guide Korea [online]. 2022 [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://expatguidekorea.com/article/how-korea-has-changed-in-the-past-two-decades.html>

I, Munjöl. *Ingmjǒngüi sǒm*. [online]. 1982 [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: https://m.cafe.daum.net/hywomanmc03i/HEPF/17?q=D_dQ7d3qGakSE0&

JIRKOVÁ, Marie. *Odcizení (MSgS)*. In: Sociologická encyklopedie [online]. [cit. 2024-02-27]. Dostupné z: [https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Odcizen%C3%AD_\(MSgS\)](https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Odcizen%C3%AD_(MSgS))

KELLER, Jan. *Odcizení*. In: Sociologická encyklopedie [online]. [cit. 2024-01-15]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Odcizen%C3%AD>

KWON, Taihwan. *Population Change and Development in Korea*. In: Asia Society [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://asiasociety.org/education/population-change-and-development-korea>

LI, Sanggum. *Modern Literature after the 1960s in Korea*. [online]. Pusan National University, 2016 [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <http://archive.sciendo.com/IJAS/ijas.2016.11.issue-1/ijas-2016-0002/ijas-2016-0002.pdf>

MONTGOMERY, Charles. *The Explorer's History of Korean Fiction in Translation: Alienation, Politics, and Women*. In: BLARB [online]. 2017 [cit. 2024-03-16]. Dostupné z: <https://blog.lareviewofbooks.org/the-korea-blog/explorers-history-korean-fiction-translation-alienation-politics-women/>

MULTIMEDIAEXPO.CZ. *Povidka*. In: Multimediaexpo.cz [online]. [cit. 2024-01-15]. Dostupné z:

<http://www.multimediaexpo.cz/mmecz/index.php/Pov%C3%ADka>

OECDILIBRARY. 6. *The case of Korea*. In: OECDiLibrary [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z:

<https://www.oecd-ilibrary.org/sites/03b17367-en/index.html?itemId=%2Fcontent%2Fcomponent%2F03b17367-en>

PCHJŎN, Hjejŏng. *Mallow gardens*. Acta Koreana [online]. 2009, 12(1), 170-184 [cit. 2024-05-05]. Dostupné z:

https://newcms.kmu.ac.kr/sites/actakoreana2/issue_file/180.pdf

WANSŎ, Pak. *Nŏmudo ssŭlssŭlhan tangsin*. In: Serony's friends [online]. 1997 [cit. 2024-05-05]. Dostupné z:

<https://serony.com/ken/books-papers/%EB%84%88%EB%AC%B4%EB%8F%84-%EC%93%B8%EC%93%B8%ED%95%9C-%EB%8B%B9%EC%8B%A0-%EB%B0%95%EC%99%84%EC%84%9C/>